

[Niels Frederiksen.]

kursbehandlet, efter at Ejeren er slaaet ned, efter at Bruget driftsmæssigt har lidt Skade, det skal der Aar til at oprette.

Det var god Lovgivning, hvis man kunde gennemføre Foranstaltninger, der gjorde, at Konkursboernes Antal blev formindsket i betydelig Udstrækning, men det kan man ikke efter det foreliggende Lovforslag. Det foreliggende Forslag byder efter min Mening saadanne Betingelser, at det vel kan hjælpe ganske enkelte, og at Forslaget om økonomisk Støtte til Akkordordning er et Fremskridt fra de bestaaende Tilstande, det er rigtigt, men Forslaget retter saa lidet og er i det hele taget affattet paa en saadan Maade, at det vil være af overordentlig ringe Virkning. Og dette, at man søger at skyde enhver økonomisk Forpligtelse, ethvert Ansvar for Staten fra sig over paa Banker og Sparekasser, er efter min Mening at være alt for lidt opmærksom paa den Forpligtelse, Lovgivningsmagten har overfor de Tusinder, den har bragt i Ulykke. Jeg tror derfor, at det foreliggende Lovforslag baade i sin Rækkevidde, henset til Laanesummernes Størrelse, og i sin Udformning i Enkeltheder er af en saadan Beskaffenhed, at det slet ikke passer, hvad den ærede Ordfører for Partiet Venstre, det ærede Medlem Hr. Christen Christensen, udtalte, nemlig at dette Forslag vilde blive hilst med Glæde af store Dele af den danske Befolkning. Jeg tror, det vil blive modtaget med stor Skuffelse af de Titusinder i Danmark, der havde tænkt og ventet, at den danske Lovgivningsmagt dog i nogen Grad vilde gennemføre Love, som kunde bidrage til, at de kunde blive boende i deres Huse og bevare deres Bedrifter.

Det, som Regeringen og som Venstres Ordfører stadig har fremhævet, er, at man ikke kan gaa ind paa at lovgive paa en saadan Maade, at Panterettigheder tilsidesættes og Pantegæld inddrages under en Tvangsakkordordning, idet man frygter for, at den danske Realkredit derved vil komme ud for Farer og Vanskeligheder, som vil være hemmende for Landbrugsbedriftens videre Udvikling. Det forekommer mig, at man her er alt for frygtsom. Man tillægger Realkrediten alt for stor Betydning. Man maa ikke glemme, at det, det i dette Tilfælde drejer sig om, er at inddrage under de Regler, der gælder den løse Gæld, den Pantegæld, som konstateres tabt.

Man taler om, at man vil bibringe den danske Realkredit et Dødsstød. Nej,

Dødsstødet faar den danske Realkredit, den Dag den danske Landbrugskrise bliver saa voldsom, at den sekundære Pantegæld i danske Hypotekforeninger bygget paa solidarisk Ansvar er truet og det solidariske Ansvar bliver effektivt; den Dag faar den danske Realkredit et Dødsstød paa et vist Omraade, men ved at konstatere de tabte Værdier paa en sund og rigtig og fornuftig Maade bereder vi ikke Realkrediten Vanskeligheder efter vor Opfattelse.

Derfor tror jeg, at man paa dette Omraade er alt for frygtsom. Jeg tror, man har alt for stor Angst for at konstatere Tabene. Det er den i dansk Lovgivning sædvanlige Frygt, der gav sig sit stærkeste Udslag, da man af Frygt for at se Sandheden skød Afgørelsen af Landmandsbankspørgsmaalet fra sig; man turde ikke se Sandheden i Øjnene, og det tør man heller ikke nu med Hensyn til Landbrugskrisen. Det er nemlig givet, at i Øjeblikket findes der baade Pantegæld og løs Gæld af stort Omfang, som i Virkeligheden er tabt, fordi Værdierne er svundet ind, saaledes at det, det nu gælder om, er at faa klaret, hvad der er virkelig Værdi, og hvad der er tabt, og derfor forekommer det mig, at en Henførelse af Pantegælden under Reglerne for løs Gæld maa være en af Virkningerne af de ekstraordinære Forhold paa dette Omraade.

Spørgsmaalet bliver da: Kan man organisere en Akkordlovgivning paa en saadan Maade, at man kan redde alle dem, der ved Dygtighed, ved Sparsommelighed, ved at nedsætte deres Fordringer til Livet er i Stand til at forrente alt det, deres Ejendom er værd med Besætning og Inventar? Kan man redde deres Bedrifter for dem med Haab om, at de saa kan føre Virksomheden videre og blive i deres Hjem og undgaa det økonomiske Sammenbrud og det sjælelige Sammenbrud, som en Fallit betyder for Landbrugerne, maaske mere end for andre Stænder?

Her er jeg mellem dem, der deler det Lyssyn, som den højtærede Landbrugsminister gav Udtryk i sit før omtalte Foredrag. Jeg tror, at der omkring i Danmark sidder Tusinder af unge Landmænd i Huse og Gaarde, der besidder saadanne driftsmæssige Muligheder og saadanne personlige Egenskaber, at de, hvis de kan faa deres Gældsforhold ordnet, kan forrente Ejendommens Værdi og endda faa et Udkomme, som kan være mere tilfredsstillende for dem end at gaa bort fra Hus og Hjem og over i andre Erhverv.

Jeg har et Par Bemærkninger til Ord-